

Oaktsam underlåtenhet att rätta uppgift som lämnats i samband med teckning av försäkring och som har haft uppenbar betydelse för försäkringsbolagets riskbedömning och premiesättning, har bedömts medföra rätt för försäkringsbolaget att sätta ned försäkringsersättningen. Detta trots att underlåtenheten saknat direkt samband med skadan (4 kap. 1 och 2 §§ försäkringsavtalslagen).

Beslut 2022-04-12; 2021-09060

SÅ begärde ytterligare försäkringsersättning med 26 100 kr.

I sin anmälan till nämnden uppgav SÅ följande. Hans jetski har stulits. Han har fått avdrag med 20 procent, 26 100 kr, på försäkringsersättningen med hänvisning till att den inte var inlåst nattetid. SÅ håller inte med försäkringsbolaget om att jetskin inte var inlåst, då den alltid var inparkerad nattetid av flertalet bilar och omöjlig att flytta. Det är dock oväsentligt i sammanhanget eftersom jetskin blev stulen under dagtid. Den försvann den 21 oktober 2020 mellan klockan 07:30 och 11:30. Under denna tid behövde den enligt försäkringsavtalet inte vara inlåst. SÅ åkte hemifrån 07:30 och då var hans jetski kvar på parkeringen. Hans mamma kom hem vid lunch och då var den inte kvar. Någon nedsättning av försäkringsersättningen ska därför inte göras.

Försäkringsbolaget motsatte sig kravet.

I sitt svar till nämnden uppgav försäkringsbolaget följande. I försäkringsbeviset framgår följande krav: *Inlåst 22:00-07:00: Du har fått rabatt för att du förvarar vattenskotern inlåst kl. 22-07. Vattenskotern ska vara inlåst i ett utrymme som endast du, din familj eller näringsidkare som förvarar flera båtar, har nyckel till. Om vattenskotern blir stulen och den inte varit inlåst sänks din ersättning med 20 %.*

Försäkringsbrevet gäller som villkor i kombination med det fullständiga försäkringsvillkoret. Premierabattering med 20 procent har lämnats till SÅ under förutsättningen att han uppfyller villkoren. Särskilda villkor som omfattas av en rabatterad premie framgår av SÅ:s specifika försäkringsbrev.

Av vad som framgår av de handlingar SÅ sände bolaget, skadeanmälan och polisanmälan är tidpunkten för stölden inte fastställd. Han beskriver att vattenskotern står på hans parkering vid bostaden med fordon ståendes i vägen nattetid. Inget anger att den står inlåst vid tidpunkten för stölden, som alltså inte är fastställd. Detta gör att villkoret för rabatterad premie inte är uppfyllt.

Dessutom hänvisar bolaget till upplysningsplikten i villkoren p 1.1.3: *Du som försäkringstagare måste lämna korrekta uppgifter och upplysningar som kan ha betydelse för oss vid tecknandet av försäkringen. Detsamma gäller om du först senare inser eller borde ha insett att du lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter. Du ansvarar själv för att ange korrekta uppgifter på det du önskar försäkra. Om något förhållande som påverkar din försäkrade egendom ändras, måste du snarast möjligt meddela oss detta. Förhållanden som innebär en riskökning, kan vid underlåtenhet att meddela dem, innebära att din ersättning sätts ned eller att du blir helt utan ersättning vid inträffad skada. Som grund för bedömningen om ersättningen ska sättas ned eller utebli, ligger uppgiftens betydelse för risken, hur grovt du åsidosatt din upplysningsplikt och under vilka villkor vi skulle ha tecknat försäkringen om vi känt till det rätta förhållandet, samt omständigheterna i övrigt.*

Allmänna reklamationsnämnden gjorde följande bedömning.

Nämnden konstaterar inledningsvis att parterna är överens om att ett försäkringsfall har inträffat och att SÅ i och för sig har rätt till ersättning. Vad nämnden har att ta ställning till är om omständigheterna är sådana att ett avdrag om 20 procent ska göras från ersättningsbeloppet.

Det särskilda villkoret om nedsättning av försäkringsersättning är formulerat på följande sätt. *”Inlåst 22:00-07:00. Du har fått rabatt för att du förvarar vattenskotern inlåst kl. 22-07. Vattenskotern ska vara inlåst i ett utrymme som endast du, din familj eller näringsidkare som förvarar flera båtar, har nyckel till. Om vattenskotern blir stulen och den inte varit inlåst sänks din ersättning med 20 %”*. Det framgår vidare att försäkringstagaren vid tecknandet själv kryssar i att vattenskotern ska hållas inlåst under viss tid och på visst sätt, vilket medför en lägre premie än vad som annars skulle ha varit fallet.

Den som vill teckna en konsumentförsäkring är skyldig att på försäkringsbolagets begäran lämna upplysningar som kan ha betydelse för frågan om försäkringen ska meddelas. Detsamma gäller om försäkringstagaren begär att få försäkringen utvidgad eller förnyad. Försäkringstagaren ska ge riktiga och fullständiga svar på försäkringsbolagets frågor. En försäkringstagare som inser att försäkringsbolaget tidigare har fått oriktiga eller ofullständiga uppgifter om förhållanden av uppenbar betydelse för riskbedömningen är skyldig att utan dröjsmål rätta uppgifterna. (Se 4 kap. 1 § försäkringsavtalslagen.)

Om försäkringstagaren uppsåtligt eller av oaktsamhet eftersatt sin upplysningsplikt enligt 1 §, kan ersättningen sättas ned i fråga om varje försäkrad efter vad som är skäligt med hänsyn till den betydelse förhållandet skulle ha haft för försäkringsbolagets bedömning av risken, det uppsåt eller den oaktsamhet som har förekommit och övriga omständigheter. (Se 4 kap. 2 § andra stycket försäkringsavtalslagen.)

Nämnden konstaterar att SÅ vid tecknandet av försäkringen genom att kryssa i det särskilda förvaringsvillkoret lämnat uppgift om att vattenskotern skulle förvaras inlåst mellan kl. 22:00 och 07:00. Av utredningen framgår att SÅ mellan kl. 22:00 och 07:00 den 20 – 21 oktober 2020 förvarade sin vattenskotter utomhus, men inparkerad. Denna förvaring uppfyller enligt nämndens bedömning inte kravet på förvaring inlåst i ett utrymme som endast SÅ, hans familj eller näringsidkare som förvarar flera båtar har nyckel till. SÅ har därmed inte förvarat vattenskotern på det sätt som han vid tecknandet uppgav att han skulle göra och han har inte rättat den felaktiga uppgiften. Nämnden bedömer att underlåtenheten att lämna korrekta uppgifter om förvaringen varit oaktsam. Vidare får den oriktiga uppgiften, inte minst med hänsyn till att den lett till lägre försäkringspremie än vad som annars skulle ha varit fallet, anses ha haft en uppenbar betydelse för försäkringsbolagets riskbedömning. Vid dessa förhållanden spelar det ingen roll om vattenskotern stals vid en annan tidpunkt än då den enligt det särskilda villkoret skulle ha varit inlåst. Nämnden finner därmed att bolaget har rätt att sätta ned försäkringsersättningen och att en nedsättning med 20 procent är skälig. SÅ:s krav ska därför avslås.